

Til Kulturdepartementet

Drammen, 7. juni 2012

Endring i Lov om folkebibliotek – hørings svar fra Kulturforbundet

Kulturforbundet har mottatt høringsbrev av 8. mars vedr endringer i lov om folkebibliotek. Kulturforbundet er en yrkesorganisasjon i Delta som organiserer innen alle yrkesgrupper innenfor kultur, inkl bibliotek. Vi har gjennomgått forslaget og har kommentarer til noen av punktene.

Vi har først en generell kommentar, deretter har vi sett på noen av lovparagrafene.

Generelt

Bibliotekene er i en stor endringsprosess. Kulturforbundet mener at lovforslaget ikke tar nok hensyn til at bibliotek i framtiden vil være mer digitale og gjøre større bruk av moderne teknologier.

Kulturforbundet beklager at det ikke blir en felles biblioteklov for alle typer bibliotek. Vi mener dette burde vært arbeidet mer med. Vi ser det slik at nettopp fordi universitets- og høgskolebibliotek og folkebibliotek har forskjellige eiere, er det nødvendig med en felles biblioteklov. Det er derfor viktig at arbeidet med å få harmonisert regelverkene for hele sektoren følges opp i nær framtid.

I høringsnotatet nedtones kunnskapsaspektet av folkebibliotekenes arbeid til fordel for et kulturpolitisk formål. Kulturforbundet mener at folkebibliotekene ivaretar begge deler, og det er viktig ikke å snevre inn arbeidsområdet. Folkebibliotekene spiller en viktig rolle i kunnskapssamfunnet. Dette har konsekvenser for blant annet lånesamarbeid, digitale og elektroniske tjenester og lisenser. Dette har igjen økonomiske konsekvenser. Det stadig tettere samarbeidet med UH-sektoren bidrar også til økt fokus på kunnskapsformidling. I Norge er det allerede ett sambibliotek der folke-, fylke- og høgskolebibliotek framstår som ett bibliotek for publikum. Og flere er under planlegging. Dette sier også noe om behovet for en bedre harmonisering av sektoren.

Ideen om det sømløse bibliotek er viktig for alles tilgang til kunnskap, kultur og for å bygge demokrati.

Kapittel I

§1 Målsetting

Kulturforbundet er enig i vurderingen om at formidlingsoppgavene og rollen bibliotekene har som møtested og kulturarena ikke har vært synliggjort nok i nåværende biblioteklov. Vi er fornøyd med at det kommer inn at det skal være *aktiv formidling*. Det legger sterkere føringer enn at virksomheten skal være utadrettet.

Lena Hillestad
Strømliveien 31
3047 Drammen
Tlf 480 40 940

Lena.hillestad@delta.no

Folkebibliotekenes viktige rolle som en åpen og demokratisk møteplass kan ikke understrekes nok!

Folkebiblioteket er den eneste organisasjonen som er tilgjengelig for alle og som ikke har en egen agenda utover det å fremme demokrati. Vi mener derfor det bør komme inn at det skal være en **uavhengig arena** for offentlig samtale og debatt. Med uavhengig mener vi at ingen, verken eiere, politikere, pressgrupper eller andre skal kunne legge føringer på hvilke saker som kan tas opp. Det er viktig å kommunisere at bibliotekene har et særskilt ansvar knyttet til demokrati og formidling.

Det er viktig at gratisprinsippet blir videreført. Dette utsettes jevnlig for press. Det er derfor nødvendig at dette blir stående.

Kapittel II

§4 Generelt

Kommunen fastsetter reglementet...

Kulturforbundet mener at staten bør opprettholde muligheten for å drive aktiv bibliotekpolitikk ved å kunne gi veiledende retningslinjer.

§5 Personale

Departementet mener at bibliotekfaglig kompetanse i folkebibliotekene er grunnleggende for å sikre gode bibliotek tjenester. Kulturforbundet har ved tidligere anledninger pekt på viktigheten av at det er god, bibliotekfaglig kompetanse i bibliotekene, men at denne ikke nødvendigvis er knyttet til biblioteksjefstillingen. Slik biblioteksektoren og –oppgavene har utviklet og endret seg, ser vi at det er behov for mange typer kompetanse og forskjellige yrkesgrupper i moderne bibliotek. Vi mener derfor at det ikke er bare fagutdannede bibliotekarer som kan lede et bibliotek, men at annen faglig kompetanse også kan være relevant. Kulturforbundet anbefaler derfor at **alternativ 2** blir vedtatt.

Samarbeid med skoler er tatt ut av lovforslaget. Dette mener vi er bekymringsfullt. Det er sterk fokus på læring og leseferdigheter blant norske skolebarn. Kravet til skolebibliotek er fjernet fra opplæringsloven og fra dette lovforslaget som konsekvens av det. Dette mener vi er uheldig. Skolebibliotekene har en viktig rolle med å bidra til å bygge Norge som kunnskapsnasjon. Kulturforbundet ønsker derfor at bibliotekloven legger føringer for et slikt samarbeid.

Kapittel III

§6

Fylkesbiblioteket er fjernet som begrep fra høringsnotatet og oppgavene er overlatt til fylkeskommunen. Dette er en konsekvens av at fylkesbibliotekenes rolle har endret seg sterkt i de senere årene. De fungerer nå på svært forskjellige måter rundt i landet. Kulturforbundet mener dette er uheldig. Fylkesbibliotekene bør ikke fjernes fra loven, men de bør få et tydeligere oppdrag. Å overlate bibliotekfunksjoner til fylkeskommunen blir i praksis å gjøre denne rollen enda mer utydelig. Kulturforbundet mener fylkesbibliotekene bør bestå. Vi mener også at det er viktig at det finnes et nivå mellom statlig og kommunalt nivå som har ressurser

og kompetanse for utvikling, samarbeid, koordinering og lignende. Ikke minst ettersom Nasjonalbiblioteket er et fagbibliotek. Ettersom fylkeskommunens rolle diskuteres, bør det sikres at fylkesbibliotekene består og tilknyttes et regionalt nivå uavhengig av fylkeskommunens eksistens. Betegnelsen fylkesbibliotek må vurderes i forhold til et evt. regionalt nivå.

§7

Her ønsker vi å beholde begrepet fylkesbibliotek. Vi mener det gir klarere premisser enn at *fylkeskommunen skal ivareta..*

Vi ønsker også at 2. ledd av lovteksten i nåværende § 10 videreføres i forhold til et organisert samarbeid mellom fylkesbiblioteket og fylkeskommunens skoleledelse.

§11 Særskilte oppgaver (nåværende)

Dette punktet er strøket i høringsutkastet. Vi ønsker at den blir beholdt og videreført ettersom den definerer fylkesbibliotekets rolle også i forhold til statlige myndigheter.

Vennlig hilsen

Lena Hillestad
Leder
Kulturforbundet

Rannveig K. Eriksen
Leder
Fagråd bibliotek